

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

18. leden 2013

Nový sborník POMEZÍ ČECH, MORAVY A SLEZSKA

Regionální muzeum v Litomyšli vydalo již 13. svazek sborníku prací ze společenských a přírodních věd. K zakoupení bude v knihkupectvích v Litomyšli a na dočasném pracovišti muzea v budově pošty (po dohodě na tel. 461 615 287).

Objednávky poštou – telefonicky nebo e-mailem: kolarova@rml.cz.

Cena 100,- Kč

Obsah sborníku:

ČLÁNKY

Ivo Kořán: Bohuslav Balbín, Karel Škréta a Podiven

Miroslav Kučera: Alois Vencl, pilot pěti armád

Pavel Petr: A blankyt potemněl... (výstavba letišť, letecké jednotky a výcvik pilotů na česko-moravském pomezí v letech 1935 až 1938)

MATERIÁLY

Vladislava Říhová - Zuzana Křenková: Křížová cesta u františkánů v Moravské Třebové - dva prameny pro vznik sochařského díla

Miluše Vopařilová: Mlýny a mlynáři v Litomyšli a na městském panství

Vojtěch Večeře: Betlémy z 19. a 20. století na Litomyšlsku

Miloš Nosek: Sluneční hodiny na pomezí Čech, Moravy a Slezska

MUZEUM DOKONČILO DVA DIGITALIZAČNÍ PROJEKTY

Litomyšlské muzeum realizovalo v roce 2012 dva důležité digitalizační projekty; oba za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

Prvním projektem byla digitalizace **litomyšlského graduálu**, který si zdejší měšťané pořídili značným nákladem u pražských mistrů v roce 1563. Jedná se o nádherně iluminovaný, rozměrný zpěvník s českými utrakvistickými písněmi. Graduál je bezpochyby nejvzácnějším sbírkovým předmětem Regionálního muzea v Litomyšli. Celková cena digitalizace činila 156.153 Kč, dotace MK ČR byla ve výši 109.000 Kč. Obrazová kopie celého graduálu ve vysoké kvalitě je volně k dispozici v digitální knihovně Manuscriptorium na www.manuscriptorium.com (do vyhledávače na tomto webu zadejte *Litomyšlský graduál*). Bližší informace o graduálu a jeho pozoruhodné historii byly uveřejněny v tiskové zprávě muzea v září 2012.

Druhým projektem se stala digitalizace sbírky **tiskařských štočků Augustovy tiskárny**. Tiskárna v Litomyšli byla založena v r. 1503 Bohušem II. Kostkou z Postupic a jde o nejstarší tiskárnu na území východních Čech. Ač se nacházela na různých místech ve městě, její tradice trvala až do 2. poloviny 20. století a krátce obnovila svou činnost ještě v 90. letech 20. století. Dnes lze považovat za jejího pokračovatele úspěšnou firmu HRG.

Nejen stáří však tiskárně dává punc výjimečnosti. Na stránkách učebnic se s ní setkáme v souvislosti s tisky českých bratří, proslulého cestopisu Martina Kabátníka, spisy M. D. Rettigové, Boženy Němcové nebo časopisu *Obrazy života*, který redigoval Jan Neruda.

Mezi významnými majiteli se postupně objevuje řada jednotlivců i tiskařských rodů; od roku 1852 je to rodina Augustů, kteří ji vlastnili až do r. 1939. Po uzavření tiskárny v éře socialismu bylo zničeno písmo a výrobní stroje i část tiskařských štočků. Naštěstí kolekci nejcennějších historických štočků odkázal Vladimír Augusta v r. 1945 litomyšlskému muzeu. Sbíрка obsahuje 999 kusů štočků s nejrůznějšími obrazovými výjevy, které se objevily (často opakovaně) ve stovkách knih z produkce zdejší tiskárny. Přibližně jedna třetina štočků je z 18. století, ostatní pocházejí z 19. století. Kromě dochovaných tisků jsou štočky jediným hmatatelným dokladem nejstarší východočeské tiskárny.

Ze štočků byly v r. 2012 vyhotoveny novotisky a spolu s textovými daty zveřejněny v internetové databázi Sbířky RML online na www.sbirky.rml.cz (lze vyhledat zadáním hesla *tiskárna Augusta* do vyhledávacího formuláře na tomto webu). Celková cena novotisků a jejich digitalizace činila 190.535 Kč, dotace MK ČR byla ve výši 130.000 Kč.

(R. Klimeš)

FILM O STĚHOVÁNÍ MUZEA

Průběh revitalizace Regionálního muzea v Litomyšli je od počátku natáčen. Účel filmového záznamu je především dokumentační; v budoucnu bude možné z mnohahodinového záznamu vytvořit různorodé dokumentární filmy. Rádi bychom veřejnosti nabídli „drobnou ochutnávku“ již v průběhu opravy muzea a krátce po jejím dokončení. Naším záměrem je vytvořit sérii krátkých filmů, které se budou zabývat stěhováním muzea, archeologickým výzkumem, tvorbou nové stálé expozice a vlastními stavebními pracemi.

Dnes Vám nabízíme ke shlédnutí první část filmové série, která se týká stěhování muzea (včetně stěhování piaristické knihovny). Film je ke shlédnutí na internetové adrese <http://youtu.be/1K8qxwFq5AY>.

(R. Klimeš)

Revitalizace historické budovy Regionálního muzea v Litomyšli

AKTUALITY:

Archeologický výzkum: Během listopadu a prosince 2012 bylo v místech budoucího vstupního objektu muzea (směrem k Jiráskově ulici) archeologicky odhaleno větší množství stavebních konstrukcí, které náležejí tzv. novému městu ze 16. století. Jedná se o pozůstatky především městských domů včetně několika sklepů. Výzkum zdaleka není ukončen, nicméně už dnes je zřejmé, že některé z těchto významných nálezů bude nezbytné zachovat in situ, což bude vyžadovat změnu projektu vstupního objektu muzea.

Stavební práce: V historické budově muzea probíhají přípravné stavební práce, především bourání novodobých příček a proražení budoucích francouzských oken kavárny ve druhém suterénu směrem k městu. Vybourány a uloženy byly také historické architektonické články (především renesanční a mladší ostění dveří), které byly druhotně za první republiky zazděny v chodbě prvního suterénu (dříve chodba k čajovně). V těchto místech budou v budoucnu průchody mezi historickou budovou a novým suterénním vstupním objektem.

Archeologický výzkum: Dne 2. listopadu začal standardní záchranný archeologický výzkum v místech budoucího vstupního objektu muzea (směrem k Jiráskově ulici). Tomu předcházelo za dozoru archeologů prováděné navrtání pilotů opěrné stěny výkupu a skrývka mechanizací do hloubky určené předchozím zjišťovacím výzkumem. Archeologové pracují také v interiéru budovy, v jejím prvním suterénu.

Výzkum provádí Východočeské muzeum v Pardubicích.

Před muzeem bylo odkryto větší množství zdiva, které pochází z tzv. nového města ze 16. století, dále různé staré dlažby apod.

Stavební práce: Od začátku listopadu probíhají první přípravné práce v historické budově muzea, zejména bourání novodobých příček.

muzeum je pro veřejnost uzavřeno od 1. července 2012

předání staveniště zhotoviteli PKS INPOS a.s. proběhlo 10. září 2012

stavba bude dokončena v prosinci 2013

muzeum se znovu otevře veřejnosti v jarních měsících roku 2014

(R. Klimeš)

Rodný byt Bedřicha Smetany

V říjnu skončila návštěvní sezona.

Od listopadu do března je možné pro skupiny minimálně 10 osob objednat prohlídky na tel. 461 615 287 nebo na info@rml.cz.

Otevírací doba – hlavní budova

od 1. července 2012 dlouhodobě uzavřena z důvodu generální opravy

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

duben, říjen: So, Ne: 9.00 – 12.00, 13.00 – 17.00

květen-září: Út – Ne: 9.00 – 12.00, 13.00 – 17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 287 nebo na info@rml.cz.

Vstupné:

základní: 30 Kč

poloviční: 15 Kč (děti, studenti, důchodci, držitelé průkazky ZTP)

rodinné vstupné: 60 Kč (2 rodiče a 2 a více dětí)

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací, popř. si přejete udělat rozhovor s autory výstav či projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Rekonstrukce muzea – Mgr. René Klimeš, 739 031 849, klimes@rml.cz

Archeologický výzkum - Mgr. René Klimeš, 739 031 849, klimes@rml.cz; Martin Pospíšil, pospasil@rml.cz

Film, digitalizace sbírek, akce pro veřejnost – Mgr. René Klimeš, 739 031 849, klimes@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

Kanceláře muzea naleznete v budově České pošty v Litomyšli (Smetanovo nám. 15), vchod z Havlíčkovy ulice, 3. patro. Jakékoli návštěvy je nutné předem domluvit telefonicky.

Veškeré dosavadní kontakty (korespondenční adresa, telefony, emaily) zůstávají beze změny.

Pro badatele: Po dobu generální rekonstrukce muzea je badatelná uzavřena.

Změna programu vyhrazena!